

Paylaşılan Sosyal Sorumluluklar Avrupa Konseyi Şartı'na ilişkin Bakanlar Komitesi'nin üye ülkelere yönelik CM/Rec (2014)1 sayılı Tavsiyesi

(22 Ocak 2014 tarihli, 1189. Bakanlar Delegates toplantısında, Bakanlar Komitesi tarafından kabul edilmiştir.)

- a. Avrupa Konseyi'nin amacının, Avrupa'nın ortak mirasını oluşturan ideal ve ilkelerin geliştirilmesi ve Avrupa'da insan onurunu, her bireyin özgürlüğünü ve eşitliğini korumak için üyeleri arasında daha sıkı bir birliğin gerçekleştirilmesi olduğunu;
- b. Avrupa'nın siyasi ve sosyal kazanımlarının özellikle kriz ortamlarında tehdit altında olduğunu;
- c. Günümüzde ekonomik ve mali krizlerin toplumu eşit olmayan bir şekilde etkilediğini, özellikle daha zayıf ve daha az korunaklı kesimleri çok daha fazla etkilediğini;
- d. Avrupa'nın demokratik ve sosyal kazanımlarının korunmasının, kamu ve özel kurumlar ile vatandaşların mevcut değişimleri anlama, birey, topluluk ve örgütlerin yaşadıkları zayıflık ve belirsizliklere çözüm bulma kapasitelerini güçlendirilerek desteklenebileceğini;
- e. Sosyal ve ekonomik kazançlara eşit erişim ile sosyal sorumlulukların adil paylaşımını güvenceye alacak çözümlerin hayata geçirilmesinin esas olduğunu;
- f. Avrupa vatandaşlarının, insan haklarının korunması, herkesin refahı, sosyal uyum, sürdürülebilir gelişme ve kültürler arasında karşılıklı yararlı ilişkiler için birlikte çalışılmasını sağlamak üzere gerekli sosyal kaynakların geliştirilmesinin ve demokrasinin güçlendirilmesinin, bu amaçla geleceğe güvenle bakılan bir ortamın yaratılmasının zorunlu olduğunu;

dikkate alan;

- a. Avrupa Konseyi tarafından savunulan demokratik değerleri korumak için kapsayıcı toplumsal gelişme imkânına güvenin yeniden tesis edilmesinin gerekli olduğuna;
- b. Temsili demokrasi ile katılımcı demokrasi arasındaki tamamlayıcılığın, sosyal uyumun güvence altına alınması için karşılıklı girişimin esas olduğu her alanda yenilikler getirebileceği ve bu amaçla, kamu yaşamı üzerinde etkisi olan politika ve tedbirlerin tasarlanması, uygulanması ve değerlendirilmesinde değişik ölçülerde katkısı olan tüm tarafların daha fazla işbirliği yapmasının zorunlu olduğuna

inanana;

- a. Demokratik vatandaşlığın temeli olarak, insan hakları ve insan onuru, sosyal uyum ve refah konularına daha fazla önem vererek eşitsizlik, yoksulluk, güvensizlik ve ayrımcılığın nedenlerine karşı mücadele edilmesi;
- b. Hak ve ilkelerin (insan onuru, eşitlik, ayrımcılık yapmama ve katılım) uygulanması ile hukuki tanınmasının uyumlu hale getirilmesi;
- c. Bireysel veya grupsal sorumluluklar ile çıkarların, herkesin refahını hedefleyen eylem perspektiflerine bağlanmasını önleyen engellerin aşılması;
- d. Risklerin ve maliyetlerin daha zayıf sosyal gruplar veya gelecek kuşaklara transferinden kaçınılarak politik etkinliğin uzun vadeli hedefler üzerine yoğunlaşması için işbirliğine dayanan yönetişimin güçlendirilmesi;
- e. Daha az gücü olan ve sesi daha az duyulan kesimlere özel bir önem vermek suretiyle, paydaşların tümünün bilgisinin değerlendirilmesi ile karşılıklı menfaatlerin ve ortak refahın tarafsız şekilde araştırılması esasına dayalı olarak kamu kurumlarının diyalog geliştirme kapasitelerinin iyileştirilmesi;
- f. Sorumlu sosyal ekonomi ilkelerini göz önünde bulundurarak, şirketlerin, tüm paydaşların menfaatleri ve faaliyetlerinin toplum üzerindeki olası ve gerçek etkilerini dikkate alma kapasitelerinin geliştirilmesi;
- g. Kamu politika ve hizmetlerinde kooperatiflerin, sosyal şirketlerin ve hükümet dışı örgütlerin katkılarının ve vatandaşların ortak girişimlerinin değerlendirilmesi;
- h. Girişim kapasiteleri ve yaratıcılıkları konusunda vatandaşların cesaretlendirilmesi, ayrıca paylaşılan sosyal sorumluluklar Avrupa'sının inşasında yerel aktörlerin, mahallelerin, köylerin, beldelerin, ilçelerin, şehirlerin ve bölgelerin çok önemli olan rolünün etkin bir biçimde desteklenmesi;
- i. Demokrasi, temel haklar, insan onuruna saygı ve sosyal uyum üzerine kurulu Avrupa sosyal modelinin üstünlüklerinin ve değerlerinin kullanılması;

konusunda kararlı olan,

- a. Avrupa Konseyi'nin Yeni Sosyal Uyum Stratejisi'ni (2010), sosyal uyumun, herkesin sosyal refahını sağlamak için toplum kapasitesi olarak tanımladığını, bunun için özellikle bir paylaşılan sosyal sorumluluklar Avrupa'sı inşa edilmesinin istendiğini;
- b. Avrupa Konseyi'nin Sosyal Uyum Eylem Planı'nın (2010), vatandaşların -katılımcı demokrasi aracılığıyla- toplumsal gelişme ve herkesin refahı hedeflerinin

tanımlanmasına, politik öncelikler ile bunların öngördüğü paylaşılan sorumlulukların oluşturulmasına ortak edilmesini amaçladığını;

- c. İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerinin Korunması Sözleşmesi (STE n:5), 1961 yılında imzaya açılan ve 1996 yılında revize edilen (STE n:163) Avrupa Sosyal Şartı (STE n:35) ve Avrupa Sosyal Güvenlik Kodu (STE n:48) ile tanınan haklardan yararlanılmasının toplumun tamamına ve gelecek kuşaklara karşı sorumluluk ve görevler içerdiğini;
- d. Avrupa Parlamenteler Meclisi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi tarafından kabul edilen birçok tavsiyenin, ekonomik ve sosyal modelde demokratik katılım, sosyal adalet ve sürdürülebilir gelişme ilkelerinden esinlenen bir değişikliği desteklediğini;
- e. Birleşmiş Milletler, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), Avrupa Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Teşkilatı (OECD) ve Avrupa Birliği gibi uluslararası veya bölgesel örgüt ve kurumlar tarafından onaylanan veya kabul edilen, sosyal sorumluluğa ilişkin uluslararası alanda tanınan temel prensip ve yönlendirici esasları Üye Devletlerin desteklemeleri ve bunlara uyulmasını güvenceye almaları gerektiğini;
- f. ISO 26000:2010 “Toplumsal sorumluluğa ilişkin temel esaslar” normunun, kamu ve özel sektör örgütlerine, sosyal sorumluluk yöntemleri konusunda bir dizi yönlendirici esaslar sağladığını;
- g. 1 Ekim 2009 tarihinde Avrupa Konseyi’nin Uluslararası Hükümet Dışı Organizasyonlar Konferansı (OING) tarafından kabul edilen, Karar Sürecine Sivil Katılım İçin İyi Uygulama Kodu’nun, vatandaşların eylem yöntemlerini güçlendirmeye ve yerel, bölgesel, ulusal ve Avrupa düzeyinde etkileşimi kolaylaştırmaya yönelik bir dizi genel prensipler, yönlendirici esaslar ile araç ve düzeneklere başvurulmasını teşvik ettiğini;

hatırlatan Bakanlar Komitesi, Avrupa Konseyi Tüzüğü’nün 15.b maddesi gereğince üye Devletlerin hükümetlerine, ulusal, bölgesel ve yerel yapıları ile onlara ait yetkilerin özelliklerini göz önünde bulundurarak:

- a. Bu tavsiye kararına ekli, Paylaşılan Sosyal Sorumluluk Avrupa Konseyi Şartı’nı desteklemelerini;
- b. İlgili tüm tarafları, Şart’a yer alan ilkelere katılmaya, Şart’a yer alan önlemleri her düzeydeki yasa, politika ve uygulamalara entegre ederek uygulamaya, ayrıca, ihtiyaç ve şartlardaki değişmeye göre onları değerlendirme ve uyarlamaya davet etmelerini;

- c. Şart'ın kamu kurum ve kuruluşları, şirketler, sivil toplum örgütleri, sosyal taraflar, vakıflar, meslek örgütleri, medya, sosyal ağlar ve genel olarak vatandaşların bilgisine sunulmasını ve tanıtımının sağlanmasını

tavsiye eder.

CM/Rec (2014)1 Tavsiye kararı eki:

Paylaşılan Sosyal Sorumluluklar Avrupa Konseyi Şartı

1. Tanımlar

- a. "Sorumluluk", özel ve kamu kurumları ile bireylerin kamu ve özel yaşamın tüm alanlarındaki eylem veya ihmallerinin sonuçlarından uygulanabilir sosyal ve hukuki kurallar veya yükümlülüklerle saygı açısından hesap verme olgusu olarak tanımlanmıştır.
- b. "Sosyal sorumluluk", uygulanabilir sosyal ve hukuki kurallar veya yükümlülüklerle gereken dikkati göstererek, farklılığa saygı içinde kamu ve özel kurumlar veya bireylerin sosyal refah, insan onurunun korunması, eşitsizlik ve ayrımcılığa karşı mücadele, adalet, sosyal uyum ve sürdürülebilirlik arayışı ile ilgili eylemlerinin veya ihmallerinin sonuçları için hesap verme olgusu olarak tanımlanmıştır.
- c. "Paylaşılan sosyal sorumluluk", uygulanabilir sosyal ve hukuki kurallar veya yükümlülüklerle gereken dikkati göstererek, farklılığa saygı içinde kamu kurumları ile özel kurumlar veya bireylerin sosyal eylem, insan onurunun korunması, eşitsizlik ve ayrımcılığa karşı mücadele, adalet, sosyal uyum ve sürdürülebilirlik arayışı ile ilgili karşılıklı haklar ve yükümlülükler konusunda anlaşarak, uzlaşma ile akdedilen karşılıklı yükümlülükler çerçevesinde eylemlerinin veya ihmallerinin sonuçları için hesap verme olgusu olarak tanımlanmıştır.

Paylaşılan sosyal sorumluluk sosyal adaleti, sürdürülebilirliği ve kuşaklararası dayanışmayı sağlamanın bir yoludur.

- d. "Sosyal adalet" insan haklarına sıkı bir şekilde bağlıdır; temel insani ihtiyaçlara cevap veren, yeniden dağıtım mekanizmaları ile eşitsizliklerin azaltılmasına çalışan, kişilerin ve yeteneklerinin gelişimi için uygun şartları ortaklaşa sağlayan eşitlik ve dayanışma üzerine kurulmuş bir toplumun ifadesidir.
- e. "Sürdürülebilirlik", doğal kaynakların adil yönetimi, saygın bir yaşantı için vazgeçilmez olan varlıkların korunması, herkes için sağlıklı bir çevrenin muhafaza edilmesi, gerektiğinde, ekolojik zararların onarımı ve tazminidir. Sosyal adalet ilkesi

gereği, hiçbir grup veya birey, çevresel hasarların zararlı sonuçlarına aşırı bir şekilde maruz kalmamalıdır.

- f. “Kuşaklararası dayanışma”, parasal olsun olmasın, karşılıklı olarak yararlı bir değiş tokuş destek mekanizması içeren kuşaklararası bir sosyal sözleşme şekli olarak düşünülebilir. Kuşaklararası dayanışma kavramı günümüz kararlarının merkezine, gelecek kuşakları ve onların önceki kuşakların neden olduğu telafi edilemeyen zararlara maruz kalmaksızın ve onların kazanımlarından yararlanmak suretiyle gelişme imkanlarını yerleştirir. Bu kavram esas olarak, ortak değerlerin, demokratik çerçevenin ve herkes için sosyal korumanın muhafazası, geliştirilmesi ve sonraki kuşaklara aktarılması içinde yer alır. Herkese özerkliğini garanti eden bir güvenlik ve kontrol seviyesi sunan sosyal yapıların varlığını güvenceye alan siyasi süreçler içinde güveni güçlendirme ve/veya yeniden tesis etme amacıyla, eşitsizliklerin azaltılması konusunda günümüz kuşakları arasında diyalogu zorunlu kılar.

2. Kapsamı

Paylaşılan sosyal sorumluluklar, tüm ilgili tarafları ve bireyleri, özellikle kriz dönemlerinde sosyal uyumun korunmasına katkıda bulunmaya, faaliyetleri konusunda diyalog ve etkileşime dayalı bilinçli kararların alınması çerçevesinde hesap vermeye teşvik ederek onların özel sorumluluklarını tamamlar ve zenginleştirir.

Paylaşılan sosyal sorumluluklar, toplumun en zayıf üyelerine özel bir koruma sağlamayı öngörür ve onların da ekonomik ve sosyal durumlarını iyileştirmeye çaba gösteren siyasi sorumlular ve kurumlar ile işbirliği yapmasını bekler; Bu sorumluluklar, karşılıklı bağımlılıklar bağlamında yeni bir yaklaşımın kabul edilmesini teşvik eder.

3. Uygulama şartları

Sosyal sorumlulukların paylaşım uygulaması, aşağıdaki şartları gerektirir:

- a. Hiç kimse hayatı ve içinde yaşadığı toplum üzerinde önemli sonuçları olan kararların alınmasında dışlanmamalıdır. Her birey veya grup böyle kararların alınmasına katılma veya demokratik bir toplumda çıkarlarını korumak için diğer yasal girişimlerde bulunma kapasitesine sahip olmalıdır. Kamu otoriteleri, tüzel kişiler ve bireyler bu medeni görevlerin gerçekleştirilmesinde hukuki, işlevsel veya maddi tüm engelleri kaldırmaya teşvik edilmelidir;
- b. Sosyal sorumlulukların paylaşımı için gerekli bilgilere tüm aktörler sahip olmalıdır;
- c. Sosyal adalet, sürdürülebilirlik ve kuşaklararası ilişkiler alanındaki ilkeler, normlar ve öncelikler geniş bir tartışmanın ve demokratik bir mutabakatın konusunu oluşturmalıdır;

- d. Bu ilkeler, normlar ve öncelikler ilgili tarafları eyleme ve karşılıklı taahhütlerine saygıya teşvik ederek aralarında bir dayanışma ve karşılıklılık duygusu oluşturmalıdır.

4. Eylem ve karar kriterleri

Paylaşılan sosyal sorumluluk ilkesine dayalı politikalar:

- a. Avrupa'nın sosyal ve siyasi kazanımlarını korumalı ve sürekliliğini sağlamalı;
- b. Ekonomik ve mali krizlerin neden olduğu belirsizlik ve korkuyu mümkün olduğu ölçüde azaltmalı, ilgili tüm taraflar ile günümüz ve gelecek kuşakların çıkarları arasında doğru bir denge kurmalı;
- c. Çok sayıda tarafı, etkinlik düzeylerini ve sektörü kapsayan kurumsal ve örgütsel düzenlemeler üzerine kurulu yeniliği teşvik etmeli;
- d. Düzenlemelerin hazırlanması aşamasında, daha zayıf olan taraflara önceliklerin seçimi ve kabul edilen önlemlerin uygulanması konusunda gerçekten etkili olma imkânını vermeli;
- e. İzlenen hedefler, uygulama yöntemleri ve kabul edilen stratejilerin değerlendirme kriterleri üzerinde kendilerini ifade etme imkânı vererek, herkesin toplumun sorunlarının çözümüne katkıda bulunma kapasitesine güvenini güçlendirmeli ve
- f. Herkesin refahı, eşitsizliklerin azaltılması ve insan onuruna saygı açısından bu politikaların etkinliğini ölçmeyi sağlayan göstergeleri kabul etmelidir.

5. Uygulama yöntemleri

Paylaşılan sosyal sorumluluklara dayalı politikaların etkili bir şekilde hazırlanması aşağıda belirtilen hususları gerektirir:

- a. Her düzeyde ve her sektörde, ilgili tarafların tümünün, ihtiyaçlarının, eylem ve öneri olarak muhtemel katkılarının, hak ve yükümlülüklerinin, sıkı bir karşılıklı bağımlılığa dayanan sosyal sistem içindeki rollerinin tanınması;
- b. İlgili tarafların ihtiyaçlarının belirlenmesi ile düşünce ve görüşlerinin paylaşımı, farklı çıkarlar arasında tarafsız arabuluculuk yoluyla önceliklerin oluşturulmasını sağlayan katılımcı süreçler;
- c. Tüm ilgili taraflara, temel haklar alanında alınan kararlar ile Avrupa referans çerçevesi arasındaki uyumu değerlendirmeyi sağlayan, bilgi ve beceri ediniminde yenilikçi süreçler;

- d. Her ortağın, diğerinin çıkarına zarar verecek tüm davranışlardan kaçınarak, alınan kararlara uygun olarak hareket etmesini ve işbirliği yapmasını garanti eden kurumsal düzenlemeler;
- e. Herkes için saygın bir yaşantı için kaçınılmaz olan maddi ve manevi varlıkların tanınması. “Ortak varlıklar” olarak nitelendirilebilen bu varlıklar, bir topluluğa aidiyet duygusu uyandırmaya katkıda bulunanlardır. Bunların arasında, doğal kaynaklar, kültürel ve tarihi miras ile işbirliği ve karşılıklılık esası sayesinde bireyler ve ilgili taraflar tarafından üretilen tüm varlıklar yer alır.

6. Geriye gitmeme ilkesi

İnsan onuruna zarar veren yoksulluğu, sosyal dışlanmayı ve ayrımcılığı ortadan kaldırmak veya yok etmek ve uzun vadede sosyal uyumu sağlamak amacıyla, Avrupa sosyal ve demokratik kazanımlarının korunması uygun olur. Hiç kimsenin sosyal, medeni ve siyasi haklarını kullanmasına engel olunmamalı ve herkes sıkıntılı durumda desteklenmelidir.

7. Tanıma ilkesi

Sosyal sorumlulukların paylaşımı, herkesin tanındığını, temsil edildiğini ve belirli düzeyde bir etkiye sahip olduğunu varsayar.

Daha zayıf olan tarafların sesi duyulmalı ve dikkate alınmalı, alınacak kararlar ve bunların sonuçlarını etkilemelidir. Daha güçlü olan ve daha fazla bilgi ve örgüt gücüne sahip tarafların, özel sorumluluklarını bırakmalarının veya sadece kendi çıkarları üzerine kurulu öncelikleri diğerlerine dayatmalarının engellenmesi söz konusudur.

Her birey, bireysel veya toplu olarak gelecek kuşaklar dâhil herkesin refahına katkıda bulunabilmelidir.

8. Hakkaniyet ilkesi

Sosyal sorumlulukların adil paylaşımı, tüm özel veya kamu tarafları arasında rollerin, güçlerin ve kaynakların yeni bir dağılımını gerektirir.

Böyle bir paylaşımında şunlar göz önünde bulundurulmalıdır:

- a. Temel ihtiyaçlara ve bunlara bağlı haklara ilişkin taleplere öncelik tanıyarak farklı aktörler tarafından ifade edilen taleplerin göreceli aciliyeti;
- b. Başkasına zarar verme veya bu zararlara maruz kalma ihtimali;
- c. İlgili tüm tarafların maddi olan veya olmayan katkılarının tanınması.

9. Devletler ve hükümet otoriteleri

Devlet ve hükümet otoriteleri uygun politikalar ve hukuki çerçeveler kabul ederek, sosyal sorumlulukların paylaşımını geliştirmeye teşvik edilir.

Bu amaçla aşağıda belirtilenleri yapmaya davet edilirler:

- a. İlgili tüm tarafları bir araya getirerek görüşme ve tartışmaları teşvik etmek;
- b. İlgili tüm tarafları alınan kararlara uymaya ve bunları uygulamaya motive etmek;
- c. Temsili ve katılımcı demokrasinin karşılıklı olarak birbirini güçlendireceği şekilde, ilgili tüm taraflarla etkileşimleri özel bir öğrenim alanı haline getirmek;
- d. Sosyal sorumlulukların paylaşımını sağlayan kamu politikalarının anlamını açıklama ve bu yöndeki etkinlikleri teşvik etmek;
- e. Arabuluculuk ve uyuşmazlıkların çözümü konusunda uzmanlaşmış kurumlar oluşturmak;
- f. Anayasal ilkeleri ve yürürlükteki demokratik prosedürleri göz önünde bulundurarak, farklı çıkarları olan taraflar arasında aracılık eden memurların rolünü tekrar değerlendirmek;
- g. Herkesin sosyal haklara erişimini teminat altına almak için gerekli şartları oluşturmak;
- h. Avrupa Konseyi Sosyal Uyum Eylem Planının (2010) uygulanmasında yer alan yerel yönetimlerin çok taraflı ve sınır ötesi etkinliklerini teşvik etmek;
- i. Avrupa Konseyi tarafından hazırlanan araç ve gereçlere başvurarak, herkes için refah konusunda uygulama ve işbirliği sonuçlarını paylaşmak ve yaymak.

10. Yerel ve bölgesel yönetimler

Özellikle şehir, mahalle ve köy yönetimleri olmak üzere yerel ve bölgesel otoriteler, sosyal sorumlulukların paylaşımının gerçekleştirilmesi için teşvik edilir. Bu amaçla, aşağıda belirtilenleri yapmaya davet edilir:

- a. Sosyal adalet, sürdürülebilirlik ve kuşaklararası dayanışmayı hedefleyen faaliyetlerin uygulanmasını sağlayan katılımcı süreçleri desteklemek;
- b. Özellikle sosyal ve politik sermayenin güçlenmesine katkıda bulunan, herkes için saygın bir yaşantı sağlayan varlıkların, kültürel mirasın ve tüm yerel kaynakların korunması ve değerlendirilmesiyle, vatandaşların kamu yararı projelerine katılımını teşvik etmek;
- c. İlgili tüm tarafların sosyal koruma ve sosyal uyumun güçlendirilmesine katkısını tanıyan ve dikkate alan, ayrıca ilgili tarafların karar alma süreçlerine katılabilmesini sağlayan yerel politikalar hazırlamak.

11. Şirketler

Şirketler yönetim ve idare yöntemlerini aşağıda belirtilen şekilde paylaşılan sosyal sorumluluk ilkelerine uyarlamaya teşvik edilir:

- İçinde faaliyet yürüttükleri topluluklara etkilerini dikkate alarak amaçlarını ve çalışma biçimlerini gözden geçirmek;
- Toplumsal değerleri ve ihtiyaçları göz önünde bulundurarak ve üretim yöntemlerini buna göre uyarlayarak, sürdürülebilir rekabet üstünlüklerini araştırmak;
- Karar süreçlerinde çalışanların, tüketicilerin ve ilgili sivil toplum örgütlerinin görüşünü dikkate almak;
- Diyalog, güven ve karşılıklı saygı anlayışı içinde kendi bünyelerinde ve içinde yer aldıkları yerel yönetim ve bölgelerin ilgili taraflarıyla ilişki ve çatışmaların yönetim tarzlarını oluşturmak;
- Etkinliklerinin sosyal etkileri konusunda dönemsel raporlar yayımlamak.

12. Mali sektör

Mali sektör, sosyal sorumlulukların paylaşımına katılmaya teşvik edilir. Bu amaçla, bu sektörün tüm aktörleri aşağıda belirtilenleri yapmaya davet edilir:

- Etkinliklerinin kamu kurumları ile özel kurumlara, ailelere veya bireylere zarar vermemesini sağlayarak, sosyal adalet ve kuşaklararası dayanışma çerçevesinde amaçlarını ve işlemsel ilkelerini gözden geçirmek;
- Finansal ürünlerin sunumlarında saydam olmak;
- Hane halkının aşırı borçlanmasını engellemek üzere önlemler almak.

13. Sosyal ekonominin kurumları ve aktörleri

Sosyal ekonominin kurumları ve aktörleri aşağıda belirtilen amaçları benimseyerek sosyal sorumlulukların paylaşımına katılmaya teşvik edilir:

- Ekonomik yapının, insan onurunun önceliği ve ortak varlıkların korunması, bireysel ve toplu ihtiyaçların adil bir uzlaşa üzerine kurulmasını gözetmek;
- Herkese sosyal adalete, sürdürülebilirliğe ve kuşaklararası dayanışmaya katkıda bulunabileceği tüketim, tasarruf ve yatırım seçenekleri önermek;
- Faaliyetlerinin sosyal sonuçlarına ilişkin bilgileri iyileştirmek;
- Paylaşılan sosyal sorumluluk konusunda deneyim ve araştırmayı desteklemek.

14. Medya

Medya, sosyal sorumlulukların paylaşımına katılmaya davet edilir. Bu amaçla medya, kamuoyunu diyalog ve farklı taraflar, düzeyler ve sektörler arasında uzlaşa arayışının faydalarına duyarlı kılmaya ve işbirliğine dayalı eylem biçimlerinin sonuçlarını değerlendirmeye teşvik edilir.

15. Eğitim

Öğretmenler ve eğitim personeli sosyal sorumlulukların paylaşımına katılmaya teşvik edilir. Bu amaçla, aşağıda belirtilenleri yapmaya davet edilir:

- Sosyal adalet, sürdürülebilirlik ve kuşaklararası dayanışmanın oluşturulması amacıyla, ilk ve yüksek öğrenim öğrencilerini diyalog ve etkileşimin faydaları konusunda duyarlı hale getirmek;
- Eğitim bağlamında, sosyal sorumlulukların paylaşımına ilişkin deneyimleri geliştirmek.

16. Sosyal taraflar ve sivil toplum kuruluşları

Sosyal taraflar, dernekler ve hükümet dışı kuruluşlar sosyal sorumlulukların paylaşımına katılma konusunda teşvik edilir. Bu amaçla, şunları yapmaya davet edilir:

- Örgütsel amaçlarına ve yapılarına paylaşılan sosyal sorumluluk ilkelerini dâhil etme;
- Bu ilkelerin uygulamaya konmasını sağlayan katılımcı demokrasi de dâhil olmak üzere tüm düzeyde ve tüm şekillerde demokratik sürece aktif katılım sağlamak;
- Çok sayıda aktörün, etkinlik düzeyi ve sektörün yer aldığı süreçlere katılım sağlamak;
- Özellikle sendikalar için, bilgilenme ve danışılma hakkını kullanmak ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından hazırlanan normları desteklemek;
- Özellikle hükümet dışı örgütler tarafından, 1 Ekim 2009 tarihinde, Avrupa Konseyinin Uluslararası Hükümet Dışı Örgütler Konferansı (OING) tarafından kabul edilen, Karar Sürecinde Sivil Katılım için İyi Uygulama Kodunu dikkate almak.

17. Aileler ve bireyler

Aileler ve bireyler sosyal sorumluluğun paylaşımına katılım için teşvik edilir. Bu amaçla şunları yapmaya davet edilir:

- Söz konusu sorumlulukların uygulanmasını sağlayan katılımcı demokrasi de dâhil olmak üzere, tüm düzeylerde ve şekillerde, demokratik süreçlere aktif olarak katılmak;
- Tüketim, tasarruf ve yatırım seçeneklerini sosyal adalet, sürdürülebilirlik ve kuşaklararası dayanışma arayışı ile uygun hale getirmek;
- Olumlu ebeveynlik, ücretli çalışma, yerel hayata katılım ve kamu alanlarının değerlendirilmesi üzerine odaklanarak, günlük yaşam ve yakın komşuluk çerçevesinde paylaşılan sosyal sorumluluk biçimlerini oluşturmak.

18. Katılımcı süreçler ve yönetim

Katılımcı süreçler temsili demokrasinin yerini almaz; temsili demokrasiyi güçlendirebilir, mevcut politikaları iyileştirmek ve vatandaşları, ilgili tarafları ve kamu otoritelerini birbirine yakınlaştırmak üzere temsili demokrasiyi tamamlayan zorunlu bir unsur olabilir.

Bu süreçler, her bireye kendi görüşünü sunmayı, görüş alışverişi ve tartışma yoluyla tercihlerini yeniden ifade etmeyi, böylece bilginin, paylaşılan hedeflerin ve projelerin hazırlanmasına katkıda bulunmayı sağlar. Bu süreçler özellikle şunları sağlamalıdır:

- a. Yenilik getirmek, tecrübe etmek ve mevcut sorunların çözümlerini belirlemek üzere şeffaf bir kamu alanında vatandaşların ve ilgili tarafların çeşitli beklentileri ve potansiyellerini ortaya çıkarmak ve bunları karşılaştırmak;
- b. Herkese refah alanında öncelikleri belirlemek ve tüm ilgili taraflarca kabul edilebilir anlaşmalara ulaşmak;
- c. Bugünün ve gelecek kuşakların beklentilerini bağdaştıran paylaşılan görüş ve bilgileri tasarlamak;
- d. Tüm ilgili tarafları, adil olma özelliği nedeniyle, bunlara uymayı ve uygulamayı teşvik eden anlaşmaları yapmak;
- e. Güçlü veya zayıf olsun tüm ilgili taraflara önceliklerini belirleme konusunda eşit şartlar sağlamak;
- f. İlgili tarafların sosyal kaynaklarını ve demokratik güçlerini harekete geçirmek;
- g. Çalışanlar, tüketiciler, tasarruf sahipleri, yatırımcılar, vs. olarak bireylerin sorumluluklarının dağılmasına karşı sosyal vatandaşlığın anahtar rolüne dikkat çekmek.

19. Katılımcı süreçlerin metodolojisi

Katılımcı süreçlerin metodolojik ilkeleri şunları sağlamalıdır:

- a. Bizzat var olan veya temsil edilen ilgili diğer taraflarla eşit seviyede birlikte hareket etmek;
- b. Bilgi ve ifade özgürlüğünde eşit hak sahibi olmak;
- c. Adil bir anlaşmaya varmak için diğerlerinin görüşünü dikkate almak;
- d. Görüşlerin sunulması ve kararların alınmasına katılmak;
- e. Farklılıkları açıkça tartışmak ve akdedilen anlaşmaları ilan etmek;
- f. Daha zayıf taraflar ve gelecek kuşaklar üzerindeki muhtemel veya gerçek etkileri de dâhil olmak üzere, alınan kararların uzun vadedeki sonuçlarını açığa çıkarmak ve dikkate almak;
- g. Diğer ilgili tarafların kararlarının ve karşılıklı katkılarının uygulanması ile ilgili olarak taahhütte bulunmak ve garanti sağlamak;
- h. Herkesin refahı konusunda, kararların ve girişimlerin değerlendirme kriterlerinin ve prosedürlerinin hazırlanmasına katılmak.

20. Öğrenim süreçleri ve yenilik

Politikaların etkinliğini iyileştirmek amacıyla, çok sayıda tarafın, eylem düzeyinin ve sektörün dâhil olduğu, özellikle yerel ve bölgesel düzeyde kurumsal ve sosyal yeniliği teşvik eden girişimlere özel bir önem verilmesi uygun olur. Aşağıdaki hususları hedefleyen girişimlerin özel bir önemi vardır:

- a. Bireylerin adil katılım kapasitesini iyileştirmeyi ve sosyal kazanımları korumayı sağlayan eşitsizlik ve ayrımcılığın nedenleriyle mücadele etmek;
- b. Kullanıcılar, ilgili şirketler, yardım kuruluşları ve kamu otoritelerinin ortak kararıyla, sağlık ve sosyal koruma sistemlerini ve diğer kamu hizmetlerini iyileştirmek;
- c. Sosyal olarak sorumlu yönetim şekillerine ilgili tüm tarafların menfaatlerini dâhil eden şirketler, sosyal şirketler ve kooperatifler kurmak;
- d. Sosyal olarak üretici yaşam tarzlarını tasarlamak ve dayanaklılığı artırmak;
- e. Becerilerin birleştirilmesini kolaylaştırmak için yeni teknolojileri kullanan sosyal ilişki ve ağlar oluşturmak;
- f. Söz konusu olan çıkarların tarafsız olarak incelenmesi ve tüm ilgili tarafların görüş açılarının genişletilmesi suretiyle çatışmaların çözümlenmesini amaçlayan kurum ve meslekleri desteklemek.

En uygun yenilikleri desteklemek ve tanıtmak ayrıca, değerlendirme ve yönetim yöntemlerini iyileştirmek amacıyla, öğrenim süreçleri her düzeyde kolaylaştırılmalıdır.

¹ Bu tavsiye kabul edilirken:

- Bakanlar Delegeleri İç Yönetmeliği'nin 10.2.c maddesi gereğince, Rusya Federasyonu delegesi, hükümetinin bu tavsiyeye uyma ya da uymama hakkını saklı tutmuştur.